

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1699/2022
11.08.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Манић, адвокат из ..., против туженог Дом здравља Панчево из Панчева, чији је пуномоћник Александра Смилевски, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 104/22 од 11.02.2022. године, у седници већа одржаној 11.08.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 104/22 од 11.02.2022. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужиле и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 258/20 од 23.08.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је основни тужбени захтев тужиле и обавезан тужени да тужилци исплати по основу неисплаћених трошкова за исхрану у току рада – топлог obroка и по основу неисплаћених трошкова регреса за коришћење годишег одмора, појединачне месечне опредељене износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 109.904,65 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 104/22 од 11.02.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу један изреке и одбијени као неосновани тужбени захтеви тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да тужилци исплати по основу неисплаћених трошкова за исхрану у току рада – топлог obroка и на име неисплаћених трошкова регреса за коришћење годишњег одмора појединачне опредељене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о парничним трошковима садржано у ставу два изреке првостепене пресуде и одбијен као неоснован захтев тужиле да се обавезе тужени да тужилци накнади парничне трошкове у износу од 109.904,65 динара, а обавезана је

тужиља да туженом накнади парничне трошкове у износу од 53.862,00 динар. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове поступка по жалби у износу од 44.448,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова поступка по жалби, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а указивање на битну повреду одредаба парничног поступка из тачке 12. наведеног члана, не представља разлог због кога ревизија, у смислу члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП, може да се изјави.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је засновала радни однос код туженог са пуним радним временом ради обављања послова ..., а затим Тужени плату тужиљи за обављени рад и време проведено на раду обрачунава тако што основицу за обрачун и исплату коју утврђује Влада РС множи са коефицијентом радног места, а затим на овако утврђену плату дода 0,4% за сваку навршену годину радног стажа. У спорном периоду тужени није организовао исхрану у току рада, а у обрачунским листама није исказивао део зараде који се односи на накнаду исхране у току рада и трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора. Такође, Посебни колективни уговори за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе из 2015. године, 2019. године и 2020. године, који су били у примени у спорном периоду нису предвиђали, нити прописивали право запослених на накнаду наведених трошкова.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиље сматрајући да јој припада право на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у висини месечне накнаде, сходно параметрима из раније важећег Општег колективног уговора. У околностима када Посебни колективни уговори не садрже конкретну регулативу која утврђује висину ових накнада, нити их уопште прописује као право запослених, првостепени суд је оценио да се примењују општи прописи о раду, и то члан 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев тужиље за исплату наведених накнада, закључујући да је тужиљи исплаћена плата према коефицијенту утврђеном у складу са одредбама Закона о платама у државним органима и јавним службама, а у којем су садржане и наведене накнаде, те да околност да висина трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење

годишњег одмора није вредносно исказана, не представља разлог због којег запослени може са успехом да тражи исплату ових трошкова.

Неосновано се ревизијом указује да се наведени закључак другостепеног суда заснива на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 2. став 2. Закона о раду, прописано је да се његове одредбе примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено. С обзиром да је тужени јавна служба, то се по оцени Врховног касационог суда на зараде и друга примања запослених код туженог примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" бр. 34/01, са новелама).

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16 и др.) одредбом члана 1, између осталог прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама који се финансирају из буџета Републике, Аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, а чланом 4. став 2. наведеног закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, а у контексту наведених одредби закона, Врховни касациони суд налази да је тужиљи износ накнаде за исхрану у току рада и регреса садржан у коефицијенту према коме је тужиљи исплаћивана плата, у складу са чланом 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама, због чега нема право на накнаду коју потражује постављеним тужбеним захтевом, обрачунатом према параметрима из Општег колективног уговора из 2008. године („Службени гласник РС“ бр. 50/08 и 104/08, Анекс 1. и 2.), а како је то правилно закључио и другостепени суд.

Супротно наводима ревизије, правилан је закључак другостепеног суда да се не може прихватити став првостепеног суда о методологији обрачуна тражених накнада. Наиме, није спорно да се из коефицијента основне плате за тужиљу од 14,77 у исплатним листама не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, али сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату, на начин како је то првостепени суд утврдио, нити подразумева да део тужиљиног коефицијента поуздано не садржи предметне трошкове.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Тужиља није успела у ревизијском поступку због чега јој не припадају трошкови тог поступка, а захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка за састав одговора на ревизију је одбијен, јер ови трошкови нису били нужни и неопходни за доношење одлуке о ревизији, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић